

Berite to priliko ali pergliho: Kaj ne, zhloveku, kadar se k pozhitku vleshe, jed ne difhi. Gnoj je semlji in sadu jed ali shpisha. V jeseni pomladanski setvi gnojiti, bi bilo ravno to, kakor sašpanimu zhloveku po nozhi jed sa prihodni dan ponujati.

Zhe tadaj ne mislite osiminji gnojiti, ne vosite gnoja v jeseni na njivo, ampak perhramite ga skerbno doma v jami; kadar spomlad pride, in de semlja oshivi, ga ispeljite in urno podorite; kar bote na to sejali, bote bogato sheli.

Tudi ne podoravajte gnoja, kadar ga desh smozhi, ampak pojenjajte s delam, de se pofushi.

Ne obrazhajite tudi semlje ne, dokler je mokra.

Gnoj mora po njivi enakomerno rastrosen biti.

Breshnim njivam gnojite per verhu mozheji, spodej plitveji.

Kdor bi bil morebiti permoran, gnoj na njivo speljati, naj ga dolgo pred setvijo, ali pa; zhe bi ne imel zhasa ga bersh podorati, naj ga v velike kupe na njivi sloshi, in s perstjo sagerne, de se mu ne sveshi.

(Dalje sledi.)

Kakó se ima zhéshplovo drévje obdelovati, de bo vsako léto rodovitno?

Od tega opravila fim she v marfiktérih bukvah prebiral, tóde nobeno popisovanje mi ni bilo tako vshzh, ko tisto, ki fim ga pred nekimi létni v vertnih novizah is Bavarškiga bral.

Zhéshplovo sadje mi je she od njega dni od vfiga nar ljubshi; ravno sató me je tudi mikalo od tega drévja na tanko svediti, kakó naj se obdeluje, de bo verlo raftlo in obikno sadú prineslo. Popisovanja in osnanila, ki so se mi nar boljshi sdele, fim vedno sbiral, in svojim prijatlam in snanzam perpovedoval. Rékel fim jim, de naj poskushajo osnanilo, ki fim ga v vertnih novizah is Bavarškiga bral; rad bi svedil, ali je réf, kar tam pishejo od obdelovanja zhéshploviga sadja, ali ne; posebno pa tudi sató, ker nisim skorej nikjer, kodar fim she popotoval, prav lepiga in sdraviga zhéshploviga drévja narajmal. — Šam kaj taziga poskufiti mi ni bilo mogozhe, ako bi bil ravno rad; sakaj nimam je she gredize sa zvetlize, ktére po simi in po leti is okna na okno prenasham, ko mazhka mazheta, ter jim solnza lovim, de bi mi vseskósi in prav salo zvéle — she manj pa vertiza, kjer bi mogel marfiktero sadno drévó poshlahtniti in poboljšhati.

Ali vse moje narozhevanje in perpovedovanje se jih ne prime. Prav dolgo fim jim trobil saltonj. — Škorej bi rekel: tudi per mestih se narajma vezh nevérnih Tomashov, kateri so ene vére in eniga djanja s unim neúmneshem, kateri pravi: Moj ozhe, so tako delali, in prav verlo se jim je védlo vse; sakaj bi se le jest drusiga uril; ni jim ga kruha manjkalo nikoli! — Dobro

fi jo sarobil! Tudi ofel pravi: Naj raste potlej trava, ali ne, kadar mene ne bo. —

Kar neki dan v mislih samakneu memoverta I... viga gredé, me Anton, moj stari snanez, va-nj poklizhe, rekózh: Idite v moj vert, pokasal vam bom nekaj prav saliga.

Sahajal fim rad na verte svojih snanzov, posebno pa tje nar raji, kjér fim mislil, kakshno novo sorto zvetliz ali pa prav shlahtniga sadja sapasiti. Ravno tukaj vidim vezhji dél prav slabo zhéshplovo drévje fim ter tje sabenkati. To viditi se savsamem, in pravim: Kakó je tó, dragi moj Anton, de na vashim vertu takó slabo zhéshplovo drévje raste? — Mi odgovori: Ne bo dolgo raftlo ne, she tó jesén ga bo smanjkalo, in pravi: Niste slishali, vsako drévó, ktéro ne stori dobriga sadú, se poseka in v ogenj vershe? — Šim slishal, mu pravim. Morebiti tudi vi niste slishali, kakó se mora s zhéshplovim drévjem v zaker iti, de bo zhversto raftlo in sadú prineslo dovolj? — Nisim je kar besedize slishal she, mi odgovori.

Takó vam bom vse ob kratkim povédal; lé poslušajte me:

Kdor hozhe sdravo zhéshplovo drévje imeti, de mu bo vsako léto sadovito, naj posebno okoli starih drévél in drusih, ktere revno rastejo in malokadaj rodé, mefiza listopada dva dobra zhevlja semljo do korenin odkoplje, potém pa k vsazimu drévésu shajtergo zhlovéshkiga gnoja perpelje, ter naj ga pokrije s semljo in vasho. — Drugo leto bo vidil, kaj drévju to opravilo pomaga, vidil bo s kakoshnim veseljem bo raftlo, in koliko sadú mu bo rodilo. — Vsako zheshúljo skorej bo mogel podpréti, de bi se mu ne odzhesnila. — Pa ne samo starim drevesam se perleshe to sdravilo; ampak tudi mladim bo ta lek prav vshzh. Deni ga, h ktérimu hozhesh, kmalo bosh vidil, kaj ta perporózhba samóre per obéh! —

Ta podúk je mojimu dragimu I. takó dopadel, de je she pervo jesén, to je, pred zhveterimi letmi, poskufil, kar fim ravno kár popisal. In od takrat ima vsako léto prav lepe in polne zhéshple. Vselej, kadar skupej prideva, in od tazih rezhí govoriva, mi hvalo daje, de fim mu svetoval tó. —

Predvlanskim fim g. K. ravno tó povédal. Tudi njemu raft in rodovitnost zhéshplova na glaf osnanujete, od kod ste svójo mozh in okrevanje dobili. — Tudi on poterdi s veseljem se, kar fim mu svetoval.

Štóri tudi ti, dragi kmet, ravno tako, kakor šta una dva štórla! Takó mi bosh tudi ti hvaleshen, in sadovoljen prihodnih krajnske kmetijske in rokodélske novize prebiral, is kterih se bosh vedno kaj verliga isuril.

V Rakovniku 9. dan kosaperska 1843.

Danecki.